

Kutsekool tööturust maas

Samal ajal kui kõrgkoolid endale üksteise võidu parimate hulgast parimaid tudengeid valivad, peavad nii mõnegi kutseõppeasutuse juhid põialt, et õpperühmad enam-vähem täis saaksid.

Ligi sadakond kutsekooli on ehk tõesti Eestile liiast. Ent õpperühmade kokkukuivamist ei saa siiski panna üksnes koolide arvukuse süüks. Otsesemaks põhjuseks on kutsehariduse sisu ja kehv maine. Nii mõnigi kutsekool on ajale jalgu jäänud ega suuda vastata kiiresti muutuva tööturu nõudmistele. Miks peaks aga keegi tahtma õppida elukutset, mis ähvardab töötä jätta?

Eestis jätkab enamik põhikooli lõpetajaid õpinguid keskkoolis, vaid 20 protsenti otsustab kutsehariduse kasuks. Ametioskustele eelistatakse üldkeskharidust isegi siis, kui teatakse, et ülikooliõpinguteks on vähe lootust. Tulemus: rohkem kui pooled 18-aastastest astuvad tööturule, taskus vaid keskkooli lõputunnistus. Nemat moodustavad enamiku Eesti veel suhteliselt väikesest noorte töötute hulgast.

Tööjõu-uuringud näitavad, et üldhariduse ees annavad tööturul eeliseid kutseoskused, kuid ainult head kutseoskused. Sestap on väga lihtsalt öeldes edukas see kutsekool, kes "teenib" tööandjat – õpetab erialasid, millel on võimalik tööd leida, ja teeb seda tänapäeval tasemel. Paljud ametikoolid on juba nii välisprojektide kui ka Eesti tööandjate nõu ja jõudu kasutades edasi liikunud, kuid paraku võib nende kõrval nimetada ka kut-

Toimetaja

**Pille
Liimal**

sekoole, mille enamik lõpetajaid on pidanud end pärast lõpuaktust kohalikul tööbörsil töötuna üles andma...

Kaasaegsete kutseoskuste andmine nõuab küll sageli suuri kulutusi moodsate õppevahendite soetamiseks, kuid mitte alati ei takista edasilikumist piiratud haridusrahad, vaid suutmatuse arenguruumi kasvatada. Ükski kool ei saa oma olemasolu õigustada üksnes väitega "aga me oleme seda eriala kakskümme aastat õpetanud..."

See on maksumaksjale liig kallis lõbu. Ühe inimese kutseharidus läheb maksma keskmiselt 42 000 krooni. Kui lõpetaja ei leia tööd, peab riik talle maksma töötä abiraha ja sotsiaaltoetusi ning kulutama priske summa ümberõppele.

Üksnes kutsekoolide massiline sulgemine vaevalt kasu tooks. Kui kutsehariduse olemust ja suundumust ei õnnestu põhjalikult reformida (reformikava valmis haridusministeeriumis kevadel), kasvab noorte tööpuudus kardetavasti juba lähiaastatel märkimisväärselt, vallandades rea tõsisid sotsiaalseid probleeme.